

מסוס דנפישני בני מחוזה. דליכא עניי טפי וקא מיכלי קרנא: **דחיקא לכו.** עניות: **כי לא יתיה כך צדיקן.** כך בעלמך: **חיי העולם הבא.** תורה: **חיי עשה.** עולם הזה. זה סמורה: **קיימא ליה עשאה.** עמיד להמגל ולכן זמנו למות: **שמע מינה.** מדלגא שמעמיה: **חיהדר רחיל למורמי:** עד דלפא **חילפא.** ממקוס שהלך עס לסמורה: **עלך רבי יוחנן.** מנינהו רחלש ישיבה מלך. מנהג הוא מי שהוא רחלש ישיבה היו מגדלין אותו משלפן ומעשירין אותו דלמרינגן לגבי כהן גדול בסיפרא (א) וצומא (דף יט). והכהן הגדול מחליו (ג) גללוהו משל לחיו: **אמרו לו.** אנשי המקוס לחילפא: **אי (א) חסיז מר וגריס.** אס היית יושב ועוסק צמורה היינו ממליכין אותך כמו שעשיתו לרי יוחנן. דלילפא לך גמיר טפי מר' יוחנן: **סאל נפשיה צאסקריא.** כלונס עץ ארוך תקוע בלב הספינה שמניחין עליה מכסה (ו) וילין (ב) עשאו לי כו'. כלומר אף על גב דעבדי עיסקא גריסנא אלא טפי מינייה: **דכי ר' חייא ודכי ר' אשושיא.** להו מסדרי מתימא עפ על פי רבינו הקדוש עשה רב: **ולא פשיטנא ליה ממעניו.** דלשכחנא משנה כותיה דהיאי צרייתא: **סאל האומר סנו שקל לגביי.** מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: **וראויין לפס ליה סלע.** שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: **נוסתיין ליה סלע.** דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

(א) [שבת י: ג: ביה טו:]; (ב) [בבבא מט: א:]; (ג) [ע"י רש"י גמין לב: ד"ה דלי מפי נשקן וכן בספרינו סו: פ"ש"י ד"ה ואלו נשקן ובפ"ש"י מגינה טו: מלו נשקן]; (ד) [ד"ב כהנא כמותו טו: ומספיקא כמותו ס"ו]; (ה) [ג"ל אס מלכו]; (ו) [סנהדרין קט: ע"ג, ט' ע"ה כרכוס ס:]; (ז) [ברע"א ובלע"ש גבס כרישא עיר המלוכה מ"ק וכו' ובספרא אף ומ"ק וכו']; (ח) [והיה] (ט) [אמר פרעה ב:]; (י) [והיה בלג]; (יא) [פ"א: מספיקא ע"ה כמותו סט:];

תורה אור השלם

1. אפס פ"ו לא יתיה ברך אביון?? אביון פי ברך יתיר? אביון אביון אביון?? אביון אביון אביון??

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלו אויתורי מתי גולא וכו' אי תיב מר וגריס: (ב) שם מ"ר עיר גדולה המעולה משם מותו כ"ו ועיר קטנה המעולה כ"ו (ג) רש"י ד"ה אי תיב מר וגריס: (ד) ד"ה ה' מני כ"ו אלא שקל הס"ד והה"ד ר"מ היא וכו' ישיבה עס מומר ה"ד ומה"ד ורגלי עמנו מובחין כ"ו: (ה) ד"ה בניו לו ממנו הק"ד ומה"ד ר"מ: (ו) ד"ה חתמו על המעשה כ"ו פי בתמינה כלומר רכי לא היית:

לעוי רש"י

וילין [וילין א]. פירש.

מוסף רש"י

הובא בעמוד הבא

רבינו גרשום

באסקריא דספינתא. מש"ט. נותנין להם סלע. דאליקין בחר אומדן דעתו, דלחכי אמר שקל אם אפשר להם לצמצם, אבל אם אפשר להם נותנין להם סלע. כן פירש שאמר תנו אין נותנים להם אלא שקל. דאליקין בחר אומדן דעתו, דכיון דבעי לירישא אתריה דהא היה ליה צד עין על בניו. א"ל הא מני ר' יוחנן. דמתניין. מונחת על איבעתה ספליי. שליל עליו הירושל. ביום אחד. אין זה דבר, דאקריא בעלמא הוה. או באביעא מרוחקין. ט' מתיב. הדיינו נמי ג' מתיב לג' ימים.

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

סדר תעניות אלו פרק שלישי תענית כא.

תמנו להן אלא שקל והאי דקאמר תנו להן שקל ולא אמר תנו סלע משום דעבי לנורחניהו דלמחן צמדות (דף ע). כדי לנרנן צמטא וצמתן כדי שיטרחו וילמדו דרך ארץ וירוחו: **אס מסו ירשו אחרים תחסיין.** אע"ג דלמנר תנו שקל ולא אמר אל תמנו אלא שקל גלי צדעמיה דלא צעיי למינצ

לכו אלא שקל צצצת כי היכי דלי ממו ירשו אחרים תחסיין: **אמר ליה.** חילפא: **הא מני.** דקתני אע"ג דלא ספקי צצציר מסלע לא ישיבין לכו אלא שקל (א) ר"מ היא דלמנר צמסכת כמזות צמתינו (דף טז): **מזוה לקייס דברי המת דלי לכו מזוה מן הדין נוטין להן כל הרואי**

רבינו הנאל

אלפא ר' יוחנן דחיק להו עלמא אמרי ניקוס ועבדי עיסקא [וכו'] ער הדודי אלפא מלך יוחנן. אתא אלפא תלם בנשיה, אמר אי איכא דשאל לי מתנייהא מדבר ר' חייא ורבי ר' אשושיא ולא פשטנא ליה ממעניו. כלומר, כל מה שיש במשניות החיצונות עקר שלהן במשנתנו. ואין כל חכם וידעו, לפיכך אני גדול ממנו, ולמה זכה לישב בראש ולא וציתי אני. ושאינה ההוא סבא, אה דהניא האומר תנו לבניי שקל שבבת צורה ומה ורואיין לתת להן סלע, כי השקל הוא חצי סלע, אם אינו מספיק להם נותנין להן סלע, אם אמר בלשון הזה אל תמנו להן אלא שקל איני פשטנא מספיק להם אין נותנין להם אלא שקל, ואם אמר אם מתו יירשו אחרים תחסיין [כו']. יירשו אחרים תחסיין [כו'] לשנות מדברי המת. ופשיט אלפא, הא מתנייהא אליבא דר' מאיר היא, ששנינו במשנתנו בכחות בפרק

מציאת האשה, המשליש מעות לכתו והיא אמרת נאמן עלי בעלי יעשה שלישי מה שהושלש ביוד דבר ר' מאיר, ואוקימנא תהא טעמא דר' מאיר משום דמזוה לקייס דברי המת ואין לשנות מדבריו. אמרו עליו על נחום איש גז. וזו שם מקום הוא, ראה על אמתת הדבר בדברי הימים הוא שנקרא לשם שם אחת העיריות (גז וז) [גמון], והוא האמת (א), יירשמי איך יסי' כן אבין ככות ג' דברים גשמים יירדים בכות הארץ וככות החסד יירסקין, וכולן בכפוס אחד נאמרו אס לשבט [נאם לארצון] אס לחסד ימיצינו, שבט אלוי יירסקין. (פ) [ג] דברים גשמים ירדו עליהם, מפני טללים הירעים ומפני בעלי וזעזע ושיאה שותה העליין כחתתן ושימוה עיני הכל בשאות לשמים. בעון (ג) [ג] דברים גשמים נעצין, בעון עבדו זה שנתקע וירחשם (שם) אלהים אחרים, וכתוב בתריה ועצר את השמים, בעון גילוי עריות שנאמר ותחנפי ארץ בנוהגין, וכתוב ימנעו דברים. בעון פשיטת דמים שנאמר כי הים הוא ותניף את הארץ, פי' יאן עץ הארץ, (וכתוב וחרה אף ה' בכס ועצ) בעון פוסקי דקרא ברכים ואינן נותנין דכתיב נשיאים ורות וגשם אין איש מתהלל בכתות שקר. [המשנה] שמות נקרא ארץ [עבן] ענן חזו ונשיא. איך חנינא מה

על ישראל: **כד מניייהו.** כחדד מעפרא דלצנכס סוא. כשגלחט עס ממעפרי. גילי. עשאו צניס: **ביום.** על נמלון: (א) **כפר עמיקו עשאו מסיס צנשסה ימיס.** מת אמדו כלל יוס: **ציוס**

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

עין משפט נר מצווה

א [מני] פי"א מהלכות זכיה ומתנה הלכה כג: **ב** מן מ"י פ"ב ע"ה הל' ו טו"ש ע"ה ח"מ פ"י רנ"ג טפ"ח **ג** [ו] ויסקין זממ טפ"ח ע"ה **ד** מ"י פ"י מהלכות פשיטת הלכה די סמנ עשין ממ טו"ש ע"ה א"ע פ"י נד וז"מ **ה** ס"י רנ"ג טפ"ח ע"ה **ו** [טו"ש ע"ה י"ד קמת רמו טפ"ח ע"ה] **ז** ה"ה מ"י פ"ב מהלכות פניית הלכה ה טו"ש ע"ה **ח** ס"י מקעו טפ"ח ע"ה:

רבינו הנאל

אלפא ר' יוחנן דחיק להו עלמא אמרי ניקוס ועבדי עיסקא [וכו'] ער הדודי אלפא מלך יוחנן. אתא אלפא תלם בנשיה, אמר אי איכא דשאל לי מתנייהא מדבר ר' חייא ורבי ר' אשושיא ולא פשטנא ליה ממעניו. כלומר, כל מה שיש במשניות החיצונות עקר שלהן במשנתנו. ואין כל חכם וידעו, לפיכך אני גדול ממנו, ולמה זכה לישב בראש ולא וציתי אני. ושאינה ההוא סבא, אה דהניא האומר תנו לבניי שקל שבבת צורה ומה ורואיין לתת להן סלע, כי השקל הוא חצי סלע, אם אינו מספיק להם נותנין להן סלע, אם אמר בלשון הזה אל תמנו להן אלא שקל איני פשטנא מספיק להם אין נותנין להם אלא שקל, ואם אמר אם מתו יירשו אחרים תחסיין [כו']. יירשו אחרים תחסיין [כו'] לשנות מדברי המת. ופשיט אלפא, הא מתנייהא אליבא דר' מאיר היא, ששנינו במשנתנו בכחות בפרק

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

מכאן תראה

האומר סנו שקל לגביי מי שמת והיה ממנו צד איש נאמן ואמר תנו שקל חזי סלע לצניי להוצאה בשעות: וראויין לפס ליה סלע. שיש לו צניס הרבה ואין מסתפקין לצבת צפמות מסלע: נוסתיין ליה סלע. דלי הוה צדעמיה דלא למינת להו אלא שקל היה מזוה אל

א) ע"י בערך השלם ערך גס. וז. (ב) כיוצאמי לפענו למה זה אף רבינו היה גורם כן כיוצאמי מפני לאה מנהך קרה דף ח' דלדין קרה היינו עשייה ענינה בשמים. (ג) אלא על שהוא אומר לפנין לא תטעמי הנו נשפט אותך על אמרך לא תטעמי נעם וכו'.